

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SESVETAMA
Industrijska cesta 15, Sesvete

Poslovni broj: P-459/2025-20

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Sesvetama po sucu toga suda Ivi Raos, u pravnoj stvari tužitelja Branka Šebalja iz Križopolja, mali kut 69A, OIB: 25622388932, zastupan po punomoćniku Matku Novincu odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, zastupanog po punomoćniku Branku Bulatu, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Šavorić & Partneri d.o.o. iz Zagreba, radi utvrđenja, nakon provedene glavne i javne rasprave zaključene 17. travnja 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, 21. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba sadržana u čl. 5. st. 1. Ugovora o kreditu br. 016-405/2005 od dana 08.03.2005. godine sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine koji su zaključili tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor, a koje glase:

„Prije isplate kredita odbijaju se troškovi obrade u iznosu od 1,25 % (jedancijelihdvadesetpet posto) jednokratno...“

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 1.204,65 Eur sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 21. svibnja 2026. do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio ovom sudu tužbu u kojoj navodi kako je s tuženikom sklopio Ugovor o kreditu br. 016-405/2005 dana 08.03.2005. godine sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini na iznos od 101.200,00 CHF. Člankom 2. Ugovora o kreditu tuženik je odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju kredit u iznosu od 101.200,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za devize tuženika

na dan korištenja kredita. Tužitelj se obavezao isti iznos kredita, uz valutnu klauzulu, s pripadajućim kamatama vratiti u vrijeme i na način utvrđen istim Ugovorom. Ugovorne strane ugovorile su sukladno čl. 3. navedenog ugovora kako se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima u iznosu od 667,32 CHF, u kunsnoj protuvrijednosti obračunatim po srednjem tečaju tuženika za CHF na dan plaćanja. U trenutku isplate (29.03.2005.g.) kredita tečaj CHF po srednjem tečaju HNB-a u odnosu na Kunu iznosio je 4,79234 Kn za 1 CHF. Tuženik je člankom 5. stavkom 1. Ugovora o kreditu odredio naknadu za obradu kreditnog zahtjeva- 1,25 % od iznosa kredita, a koju je tuženik odbio tužitelju jednostrano od iznosa kredita. Tužitelj je predmetni kredit sklopio kao potrošač, te se radi o potrošačkom ugovoru o kreditu (ugovoru o potrošačkom zajmu) sukladno čl. 3. toč. 1. u svezi s čl. 56. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/2003- dalje u tekstu ZPP/03), a koji je bio na snazi u vrijeme zaključivanja predmetnog ugovora, obzirom da kredit nije namijenjen poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti tužitelja. U odnosu na naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, a u odnosu na ništetnost navedene odredbe tužitelj ističe da je odredbom čl. 295. ZOO propisano da su opći uvjeti Ugovora ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru. Odredbom čl. 269. ZOO propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju, a st. 2. propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva dok je u čl. 270. ZOO propisano da, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodređiva, ugovor je ništetan. Nastavno, tužitelj ističe da je u vrijeme zaključenja Ugovora na snazi bio ZPP/03, koji odredbom čl. 81. st. 1. propisuje da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, u st. 2. propisano je da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, dok je čl. 87. st. 1. ZPP propisano da je nepoštena ugovorna odredba ništava. Tužitelj napominje da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom formulacijskom obrascu ugovora, unaprijed sročenom i priređenom od strane prednika tuženika, koji korisnik kredita može ili potpisati ili ne, odnosno po principu –uzmi ili ostavi. Isti ugovor sadrži odredbu prema kojoj se korisnik kredita obvezuje prilikom prvog korištenja kredita platiti kreditoru naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 1,25 % od iznosa odobrenog kredita, međutim u ugovoru nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada niti zašto je baš određena u tom iznosu. S obzirom na navedeno jasno je da se o odredbama akata kreditora koji reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom ugovoru po prirodi stvari ni ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati niti o spornim odredbama ugovora. Tužitelj ponavlja da je potrošač u smislu odredbe čl. 3. ZPP, odnosno fizička osoba koja navedeni Ugovor o kreditu nije sklopila u svrhu koja bi bila namijenjena njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, iz čega proizlazi da nema pravnih znanja koja su potrebna da bi mu takva odredba bila jasna i lako razumljiva i to sve za razliku od prednika tuženika, koja je sklapanju predmetnog Ugovora o kreditu pristupila u okviru svoje djelatnosti. Tužitelj ističe da tuženik navedenom naknadom nije pokrio niti troškove likvidnosti, a niti nemogućnost plasiranja kredita na tržište, niti da je pretrpio štetu, već tužitelj smatra da se u konkretnom slučaju radi o uračunavanju kamata protivno čl. 1024. st. 4. ZOO-a. Tužitelj nadalje ističe kako je predmetni ugovor prethodno pripremio tuženik budući da isti ugovor ima njegovu brojčanu oznaku, te stranke o spornim odredbama nisu

posebno pregovarale, a tome u prilog ide i okolnost što je tuženik sam sebi ostavio na dispoziciju i slobodu određivanje visine naknada bez da se o tome pojedinačno pregovaralo lako je odredba čl. 5. st. 1. ugovora o kreditu lako uočljiva jer je ista pisana istom veličinom slova kao i ostale ugovorne odredbe, ali nije jasna, jer se izričito ne navodi o kojim uvjetima se radi već se paušalno navodi da se korisnik obvezuje prije korištenja platiti banci naknadu, ali se ne navodi na što se točno ta naknada odnosi, što se tim troškom pokriva te ostale parametre kako bi potrošač mogao donijeti konkretnu odluku prilikom sklapanja ugovora, te samim time ista odredba nije lako razumljiva prosječnom potrošaču, a to iz razloga jer iznos visine naknade nije naznačen u samom ugovoru. Tužitelj ističe da ništetnost spornih odredaba čl. 5. st. 1. ugovora o kreditu proizlazi iz činjenice da tuženik u vezi istih nije pojedinačno pregovarao s tužiteljem, što je suprotno odredbi članka 81. st. 2. Zakona o zaštiti potrošača (2003. godine) odnosno čl. 96. st. 1. i 2. novog Zakona o zaštiti potrošača kojom je propisano, a tužitelj to ovdje ponavlja, da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra NEPOŠTENOM, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, pogotovo ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Prema odredbi članka 87. stavka 1. ZZP-a nepoštena ugovorna odredba je ništava. Također tužitelj smatra da je sporna ugovorna odredba čl. 5. st. 1. ugovora o kreditu prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, te je i zbog toga sporna odredba ništava u smislu odredbe članka 87. stavka 1. ZZP-a. Vrhovni sud Republike Hrvatske je dana 5. studenog 2020. godine na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske donio zaključak, posl.br. Su IV – 308/2020, toč. 8., cit: „Ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojim je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita u smislu odredbe članka 49. Zakona o zaštiti potrošača može biti utvrđena ništetnom, ako se o toj odredbi nije pregovaralo.“ Tužitelj ponavlja da se o spornim ugovornim odredbama nije posebno pregovaralo te tužitelj nikako nije mogao utjecati na njihov sadržaj. Navedeno se ima analogno primijeniti i na ugovornu odredbu vezanu za naknadu za obradu kredita.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava osnovanost tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelja dok ne spori visinu tužbenog zahtjeva. Tuženik osporava tužitelju postojanje pravnog interesa za podnošenje ove tužbe. Naime, tužitelj je podnio isključivo deklaratorni tužbeni zahtjev. Prema odredbi članka 187. stavka 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023), tužba za utvrđenje može se podići kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe. S obzirom na to da tužitelj tužbenim zahtjevom ne traži isplatu na temelju navodno ništetne odredbe, a ugovor o kreditu je otplaćen, ne postoji pravni interes za podnošenje predmetne tužbe. Ako je tužiteljeva motivacija za podnošenje ove tužbe ta da nakon nje podnese novu kondemnatornu tužbu, dakle da protiv tuženika umjesto jedne parnice vodi dvije, to se nedvojbeno ne može smatrati legitimnim pravnim interesom jer nepotrebno opterećuje pravosudni sustav i protivi se načelu ekonomičnosti. Slijedom navedenog, tuženik predlaže sudu zbog nedostatka pravnog interesa donijeti presudu kojom će odbiti tužbeni zahtjev i obvezati tužitelja na naknadu troškova parničnog postupka. Prije upuštanja u raspravljanje o osnovanosti tužbenog zahtjeva, tuženik ističe da

tužitelj nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva, već se tužba temelji na paušalnim tvrdnjama i pozivanjem na sudsku praksu koja nije primjenjiva u ovom predmetu. Tuženik osporava status potrošača tužitelja te smatra da tužitelj taj status nije dokazao. Naime, Županijski sud u Zagrebu je u točki 14. obrazloženja rješenja od dana 5. listopada 2021. u postupku pod posl. br. GŽ-1562/2021 donio odluku kojom je utvrdio da tužitelj treba dokazati status potrošača na koji se poziva: „14. Naime, status potrošača se ne presumira, već je potrebno utvrditi je li fizička osoba sklopila ugovor za privatne svrhe, pri čemu je teret dokazivanja te činjenice na potrošaču (tako i GŽ-2384/2020-2 od 19. studenoga 2020.).“ Točno je da su tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o kreditu i da je odredbom čl. 5. Ugovora o kreditu ugovorena naknada za obradu kredita. Sporno je između tužitelja i tuženika je li navedena odredba Ugovora o kreditu ništetna i sporno je ima li tužitelj pravo na povrat iznosa koji su navodno naplaćeni na temelju odredbe o naknadi za obradu kredita. Naime, tužitelj u tužbi navodi da je odredba članka 5. Ugovora o kreditu ništetna jer je suprotna načelu pravednosti i poštenja i da se jer se o toj odredbi nije posebno pregovaralo. Tužitelj također navodi kako je navedena odredba članka 5. Ugovora o kreditu nepoštena sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03, dalje u tekstu: ZZP/ 03). Tuženik osporava navode tuženika te ih u cijelosti smatra neosnovanima. Ugovaranjem jednokratnih troškova obrade kredita u iznosu od 1,25 % iznosa kredita nikako nije narušeno načelo savjesnosti i poštenja, niti je tužitelj priložio ijedan dokaz kojim bi dokazao svoje navode. Nadalje, tuženik ističe da ugovaranjem jednokratnih troškova obrada kredita u iznosu od 1,25 % iznosa kredita nije narušeno načelo ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu iz odredbe čl. 11. Zakona o obveznim odnosima (29/1978, 39/1985, 46/1985, 57/1989, Narodne novine 53/1991, 73/1991, 3/1994, 111/1993, 107/1995, 7/1996, 91/1996, 112/1999, 88/2001, dalje u tekstu: ZOO 78) odnosno navedena odredba nije nepoštena sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. ZZP/03. Naime, jasno je da je tuženik ima troškove obrade kredita te su troškovi obavljanja bankarskih usluga navedeni u točno određenom iznosu u odredbi članka 5. Ugovora o kreditu, kao i način na koji će tuženik naplatiti navedene troškove. Također se ističe da ista odredba u odnosu na visinu i naplatu naknade upućuje na primjenu Odluke o visini naknada za obavljanje bankarskih usluga, koja Odluka na 8. stranici propisuje jednokratnu naplatu za obradu kredita. Ukazuje se na to da je iznos naknade propisan u postotku od iznosa kredita, koji se određuje prema trajanju otplate kredita. Odredba članka 5. Ugovora o kreditu je u potpunosti jasna, lako razumljiva i lako uočljiva te je tužitelj prilikom sklapanja Ugovora o kreditu samim čitanjem navedene odredbe bio upoznat s obvezom i novčanim iznosom obveze koju preuzima. Slijedom navedenog, a pravilnom primjenom odredbe članka 84. ZZP/03 koja propisuje kako nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive, jasno je kako navedena odredba nije nepoštena sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. ZZP/03 odnosno ništetna. Dakle, tužitelj i tuženik su pojedinačno pregovarali prilikom sklapanja Ugovora o kreditu, tužitelju su dani i stavljeni na uvid svi podaci te uvjeti kreditiranja, a tekst odredbe članka 5. Ugovora o kreditu je jasan, uočljiv i nedvosmislen. Tuženik je prilikom pregovora radi sklapanja Ugovora o kreditu i prilikom samog sklapanja Ugovora o kreditu postupao prema zakonu, sukladno prisilnim propisima. Uostalom, djelatnost tuženika je pod kontrolom regulatora Hrvatske narodne banke te sukladno tome, ni nema mjesta postupanju protivno propisima koji reguliraju obvezne odnose kako to paušalno navodi tužitelj. Također se naglašava da je Ugovor o kreditu na temelju odredbe članka 59. Zakona o javnom bilježništvu (Narodne novine broj 78/93, 29/94 i 162/98) solemniziran kod javnog bilježnika, slijedom čega se, sukladno članku 3. Zakona o javnom bilježništvu, smatra da je tužitelj potpisom Ugovora o kreditu iskazao svoju pravu volju. Odredba članka 1066. stavka 2. ZOO-a 78 propisuje: „Ugovorom o kreditu utvrđuju se iznos te uvjeti davanja, korištenja i

vraćanja kredita.“ S obzirom na to da su ugovorne strane odredbom čl. 5. Ugovora o kreditu sporazumno utvrdile iznos naknade, tuženik smatra da su troškovi obrade kredita uvjet davanja kredita, a taj trošak se osniva na troškovima koje je imao tuženik prilikom obrade kredita. Također se ističe da prema odredbi članka 59. st. 1. alineje 3. ZZP/03-a ugovor o zajmu mora sadržavati odredbu o troškovima ugovora o zajmu koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. U smislu članka 61. stavka 1. ZZP/03-a ukupni troškovi zajma jesu svi troškovi, uključujući kamate i sva druga davanja koja je korisnik kredita dužan platiti za odobreni zajam. Dakle, iz naprijed navedenih odredaba ZOO-a 78 i ZZP-a 03 razvidno je da banka osim ugovorene kamate ima pravo naplatiti i druge naknade. Nadalje, odredbe članka 2. kasnijeg Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 52/16), propisuju da ukupni troškovi kredita za potrošača uključuju kamate, naknade, poreze i sve druge naknade koje potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu te koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika. Posebno se ističe da se predmetna naknada izrijekom navodi u članku 3. Pravilnika o naknadama na potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/2014): „Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.“ Iako citirani propisi nisu bili na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, oni dodatno obrazlažu svrhu i smisao naprijed citiranih odredaba te govore u prilog tome da je tuženik imao pravo naplatiti jednokratnu naknadu na temelju odredbe člana 1066. stavka 2. ZOO/78-a i članka 61. ZZP/03-a. Također, troškovi obrade kredita iskazuju se kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Naime, prema članku 173. stavku 1. Zakona o bankama (Narodne novine broj 84/2002), banka je dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima. U stavku 3., točki 5. tog članka, propisano je: Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se sljedeći podaci: (...) efektivne kamatne stope koje odražavaju ukupnu cijenu kredita, izračunate sukladno propisima Hrvatske narodne banke. Prema odredbi članka 174. Zakona o bankama, Hrvatska narodna banka može propisati jedinstveni način izračunavanja i iskazivanja cijene kredita i depozita (efektivne stope iz članka 173. stavka 3. točke 5. i stavka 4. točke 5.). Na temelju tog članka Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o jedinstvenom iskazivanju efektivne kamatne stope na kredite i depozite (Narodne novine broj 74/03). Dakle, trošak obrade kredita naplaćen je kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Efektivna kamatna stopa (EKS) je kamatna stopa koja odražava sve troškove kredita, uključujući naknade, osiguranja, depozit i ostale izravno povezane troškove kredita. Ako smatra da je potrebno, tuženik predlaže sudu da na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o sudovima (Narodne novine 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19., 130/20., 21/22., 60/22.) zatraži očitovanje (pomoć) Hrvatske narodne banke o tome što je efektivna kamatna stopa i jesu li troškovi obrade kredita njome obuhvaćeni. S tim u vezi tuženik se poziva i na odredbu članka ZZP/03-a kojom je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Budući da se troškovi obrade kredita iskazuju kroz efektivnu kamatnu stopu, tuženik ističe da sukladno odredbi članka 84. ZZP-a 03 nije dopušteno ocjenjivati poštenost te odredbe jer je odredba jasna, lako razumljiva i lako uočljiva. Tuženik ovdje upućuje i na odredbu članka 296. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima, koja propisuje: „Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na one odredbe općih uvjeta ugovora čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga je strana

pritom mogla utjecati na njihov sadržaj te na odredbe o predmetu i cijeni ugovora ako su jasne, razumljive i lako uočljive. Tuženik ima valjani pravi temelj za naplatu jednokratne naknade radi obrade kredita. Odredbom čl. 173. Zakona o bankama propisano je da je banka dužna u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim podatke koji se odnose na naknade odnosno provizije koje banka zaračunava korisniku kredita. Tuženik je navedenu obvezu ispunio, donio je Odluke o naknadama kako je naprijed opisano, te je posljedično odredbom članka 5. Ugovora o kreditu s tužiteljem suglasno utvrdio uvjete kredita (iz članka 1066. stavak 2. ZOO-a 78), koji iznos se novčano iskazuje kao efektivna kamatna stopa (iz članka 59. stavku 1. ZZP-a 03 i članka 173. Zakona o bankama). U odnosu na tužiteljeve navode da tuženik nije obrazložio tužitelju strukturu sporne naknade, tuženik upućuje na presudu Suda EU C-621/17 od 3. listopada 2019. u kojoj je taj Sud zauzeo stajalište da sporna odredba mora biti jasno i razumljivo sastavljena, ali da banka pritom ne mora detaljno navoditi sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetnu naknadu. U presudi C-621/17 od 3. listopada 2019. Sud EU odlučio je: „Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu upravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.“ Sud Europske unije je u presudi pod brojem C-186/16 (Andriciuc i dr. protiv Banca Românească SA), odlučujući o valjanosti valutne klauzule iz ugovora o kreditu, a u odnosu na tumačenje čl. 4. stavak 2. Direktive 93/13, je utvrdio da se odredba treba tumačiti na način da je zahtjev za jasnom i razumljivom odredbom (formulacijom odredbe) ispunjen ako korisnik kredita odredbu razumije na formalnoj i gramatičkoj razini, „u pogledu njezina konkretnog dosega,“ na način da „prosječan potrošač, koji je uredno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, već može i procijeniti potencijalno znatne ekonomske posljedice koje bi takva odredba mogla imati za njegove financijske obveze.“ U točki 75. presude C-84/19 od 3. rujna 2020. (Profi credit Polska SA protiv QJ) Sud EU ponovio je pravni stav iz presude C-621/17 od 3. listopada 2019.: „Doduše, prodavatelj robe ili pružatelj usluge nije obavezan detaljno navesti prirodu svake usluge koju pruža u obliku protučinidbe za troškove koje na temelju ugovornih odredbi snosi potrošač, kao što su to „provizija“ i „početna naknada“. Međutim, kako bi se ispunila obveza transparentnosti, važno je da se priroda usluga koje su stvarno prižene može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Nadalje, u presudi broj C-565/2021 od 16. ožujka 2023. (Caixabank SA protiv X), Sud EU utvrdio je: „Članak 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da je: za ocjenu jasnoće i razumljivosti ugovorne odredbe kojom se predviđa da zajmoprimac plaća naknadu za obradu zahtjeva nadležni sud dužan provjeriti, s obzirom na sve relevantne činjenične elemente, je li zajmoprimcu omogućeno da procijeni ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze za njega, shvati prirodu usluga koje se pružaju u zamjenu za troškove predviđene navedenom odredbom i provjeri da ne postoji preklapanje među različitim troškovima predviđenim ugovorom ili među uslugama za koje se oni naplaćuju.“ Dakle, prema ustaljenoj praksi Suda Europske unije, ako je odredba kojom je ugovorena naknada radi obrade kredita jasno predočena korisniku kredita i ako je on shvatio ekonomsku posljedicu njezina ugovaranja, ona je valjana i proizvodi sve pravne učinke. Strukturu te naknade

tuženik nije dužan obrazložiti potrošaču. Navodi tuženika iz ovog odgovora na tužbu potvrđeni su sudskom praksom sudova u Republici Hrvatskoj. Tako je Županijski sud u Splitu u presudi pod posl. broj GŽ-279/2023 od 8. ožujka 2023. preinačio prvostupanjsku presudu sa sljedećim obrazloženjem: „Međutim, suprotno stajalištu prvostupanjskog suda, s obzirom da su u spornoj odredbi čl. 6.1. ugovora odnosno aktima koji predstavljaju sastavni dio ugovora i tužitelju su uručeni te da su tužitelju predloženi razlozi i pojedinosti vezane za naknadu za obradu kredita, pa kako je ta odredba jasna, uočljiva, razumljiva i ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja odnosno nije suprotna načelu savjesnosti i poštenja, to je pravilno pravilnom primjenom odredaba čl. 81. i čl. 87. ZPP/03 i odredaba čl. 96., čl. 97. i čl. 99. ZPP/07 te čl. 3-4., čl. 272. i čl. 323. ZOO-a tužbeni zahtjev trebalo u cijelosti odbiti kao neosnovan“. Županijski sud u Splitu u presudi GŽ-1215/2020-2 od 24. veljače 2021. u bitnome je isto odlučio. Županijski sud u Splitu također je presudom GŽ-230/2023 od 9. veljače 2023. u istovrsnom sporu odbio tužbeni zahtjev, obrazlažući: „Isto tako pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da se jednokratni trošak obrade kredita u iznosu od 2.100,00 Eura odnose na troškove koje banka ima, a koji se odnose na troškove u svezi sklapanja ugovora, odnosno troškovi pogona, zaposlenika, a određuju se u rasponu od 2 do 5% a u konkretnom slučaju određeni su u najmanjem iznosu od 2% iznosa kredita, a isto tako pravilan je zaključak kako suprotno odredbama Direktive 93/13 EEZ-a nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima nije isključeno da se na teret potrošača stave troškovi zajmodavca koji su povezani sa zajmodavčevom djelatnošću kao što su troškovi infrastrukture ili osoblja. Stoga tuženik i prema utvrđenju ovog suda nije bio obavezan detaljno navesti prirodu svake usluge koju pruža u obliku protučinidbe za troškove koje snosi potrošač, a važno je da su te odredbe sastavljene kod potrošača na način da ne stvaraju zabunu kada je riječ o njegovim obvezama ili ekonomskim posljedicama slijedom čega su upravo iz navedenih ugovornih odredbi tužitelji mogli bez ikakvih dvojbi i nejasnoća procijeniti ekonomske posljedice takvih odredbi te obveze koje proizlaze na temelju takvih ugovornih odredbi. Budući da tuženik ima pravo naplatiti naknadu troškova radi obrade kredita, u daljnjem dijelu podneska obrazložiti će se pojedine radnje i stavke koje čine trošak obrade pojedinog ugovora o kreditu. Naime, troškovi osoblja uključenih u pregovaranje sa strankama podrazumijevaju: (i) sastanak s klijentom koji prvi put dolazi informirati se o uvjetima i mogućnostima sklapanja ugovora o kreditu, (ii) pribavljanje osnovnih informacija o klijentu i njegovim potrebama (vrsta financiranja, podaci o primanjima klijenta, podaci o radnom odnosu i dr.). Predviđeno minimalno vrijeme ovog sastanka iznosi 20 minuta. Slijedi stadij obrade u kojem zaposlenik tuženika iznosi klijentu što od te vrste kredita banka ima u ponudi, s pružanjem informacija o kamatama, ročnosti, valuti, i drugim pravnim sastojcima s kojima se pojedini kreditni proizvod odobrava, odnosno sklapa ugovor o kreditu. Zaposlenik tuženika također pruža podatke klijentu o očekivanoj kreditnoj sposobnosti klijenta i dokumentaciji koju je potrebno pribaviti radi daljnje obrade kredita. Na ovaj stadij obrade tuženik troši minimalno vrijeme od 30 minuta. Slijedi stadij postupka obrade u kojem klijent, koji se odlučio za sklapanje ugovora o kreditu, potpisuje dokumentaciju potrebnu za obradu zahtjeva za kredit, pa se ta dokumentacija interno pregledava, obrađuje i unosi u tuženikovu aplikaciju za obradu kreditnih prijedloga kojim trenutkom se zahtjev klijenta, odnosno predmet dostavlja na obradu i po udovoljenju svih preduvjeta na odobrenje nadležnom tijelu tuženika. Ovaj stadij obrade s opisanim radnjama traje minimalno 2 sata. Također, prije nego što se predmet upućuje na odobrenje, zaposlenik pravne službe tuženika daje pravno mišljenje o sredstvima osiguranja plaćanja, pa se potom predmetu prosjeđuje na utvrđivanje kreditne sposobnosti i zatim na odobrenje. Nakon internih odobrenja kredita zaposlenik pravne službe tuženika sastavlja ugovor o kreditu i isprave o pravnim poslovima kojima se osigurava ispunjenje obveza (vraćanja kredita, kamata i troškova) tj. osiguranje plaćanja po

ugovoru o kreditu. Minimalno vrijeme potrebno za rad naveden u ovoj i prethodnoj točki iznosi 2 sata, (no ono često može biti i duže zavisno o broju i vrstama instrumenata osiguranja plaćanja). Slijedi pozivanje korisnika kredita na sklapanje ugovora, priprema isprava, pri čemu se ugovor čita, tumači i potpisuje zajedno s instrumentima osiguranja plaćanja, obavlja se i dogovor oko isplate kredita, a ukupno minimalno trajanje ovog stadija iznosi 1 sat. Naprijed navedenom treba dodati i trošak odjela tuženika koje obavlja obradu kredita nakon odobravanja kredita, (tzv. „Back office“), a on podrazumijeva: (i) otvaranje kreditne partije s provjerom ovlaštenja za odobravanje kredita, (ii) provjera da li je ovlaštena osoba potpisala isplatni nalog (u trajanju obje stavke od 30 minuta). Zatim (u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu) ovaj ured tuženika je obavljao i radnje: (iii) provjera podataka u bazi klijenta i eventualne dopune u bazi podataka, (iv) za sve sudionike ugovora se obavljao unos i ažuriranje podataka o poslodavcu, unos napomena (v) provjera odluke o odobrenju kredita i ugovora o kreditu, s kontrolom ovlaštenja, (vi) provjera sastojaka iz kupoprodajnog ugovora i naloga klijenta (tj kontrola usklađenosti), (vii) u slučajevima kada je prodavatelj bila pravna osoba provodila se i kontrola eventualne blokade računa, (viii) provjera postoji li potpisan isplatni nalog (kontrola pravnog savjetnika, dva potpisa djelatnika odjela maloprodajne mreže), (ix) najava isplate u aplikaciji s unosom elemenata ugovora u „Core sustav“ koji se u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora zvao „Omega“, (x) unos naloga za isplatu kredita u „Core sustav“ tj. „Omega“ i verifikacija naloga, odnosno verifikacija od dva djelatnika za naloge veće od sto tisuća kuna, po potrebi i dodatna verifikacija od treće osobe kada je bilo propisano, (xi) ispis elemenata ugovora i otplatnog plana radi arhiviranja, (xii) slanje obavijesti klijentu o isplaćenom kreditu i dostava otplatnog plana (poštom), (xiii) unos kolaterala u sustav (CP) i povezivanje s kreditnom partijom. Ukupno vrijeme rada po ovim točkama se može procijeniti na daljnjih 1 do 2 sata vremena. Zbog naprijed opisanih troškova tuženika ne bi se mogle primijeniti niti presude Suda Europske unije broj: C-224/19 i broj: C-259/19 jer naknada radi obrade kredita odgovara troškovima tuženika. Uostalom, djelatnost tuženika je pod kontrolom regulatora te, sukladno tome, ni nema mjesta postupanju protivno propisima koji reguliraju obvezne odnose kako to paušalno navodi tužitelj. Konačno, Ugovor o kreditu otplaćen je u travnju 2025. godine. S obzirom na to da je tužitelj njime dobio na raspolaganje 101.200,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti, tuženik ističe da je u slučaju ništetnosti sporne odredbe (što tuženik osporava) riječ o zabrani manjeg značaja u smislu člana 107. stavka 2. ZOO-a 78. Tuženik osporava osnovanost i tijek zakonskih zateznih kamata kako je to tužitelj naznačio u tužbi. Građanski odjel Vrhovnog suda RH zauzeo je pravno shvaćanje da u slučaju ništetnosti ugovora o zajmu, zatezne kamate teku od dana podnošenja odgovarajućeg zahtjeva. U Izvodu iz zapisnika Građanskog odjela VSRH, posl br. Su-IV-222/04 od dana 5. ožujka 2004 godine je navedeno: "Ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu u smislu odredbe čl. 214. Zakona o obveznim odnosima treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva." Također je obrazloženo presudom Vrhovnog suda RH Rev-2781/2011 od 16. lipnja 2015. : „Naime, ugovorne strane iz ugovora o zajmu koji je ništav iz razloga što su njime ugovorne strane protuzakonito ugovorile plaćanje u stranoj valuti treba u smislu odredbe čl. 214. ZOO smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva.“ Slijedom svega gore navedenog, tuženik predlaže da naslovni sud odbije u cijelosti tužbeni zahtjev tužitelja te da tužitelja obveže na naknadu parničnog troška tuženiku sa pripadajućim zateznim kamatama tekućima od dana donošenja prvostupanjske presude.

3. U dokaznom postupku izvršen je uvid u presliku Ugovor o kreditu br. 016-405/2005 od dana 08.03.2005. godine sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine (list 7-14 spisa), obavijest o promjenama kamatnih stopa po kreditu (list 15 spisa), otplatni plan s

promjenama kamatnih stopa (list 16-24 spisa), popis svih uplata, pregled prometa za klijenta (list 26-43 spisa), Odluka o naknadama (list 64-91 spisa) te je saslušan tužitelj.

4. Temeljem tako provedenog dokaznog postupka, a cijeneći prema brižljivoj i savjesnoj ocjeni svaki dokaz zasebno i sve dokaze u njihovoj ukupnosti, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23 - u daljnjem tekstu ZPP-a) sud je utvrdio da tužbeni zahtjev osnovan.

5. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnosti čl. 5. st. 1. Ugovora o kreditu br. 016-405/2005 od dana 08.03.2005. godine sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine koji su zaključili tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor, a koje glase: „Prije isplate kredita odbijaju se troškovi obrade u iznosu od 1,25 % (jedancijelihdvadesetpet posto) jednokratno...“.

6. Vezano za prigovore tuženika kako tužitelj nema pravni interes na podnošenje konkretne tužbe na utvrđenje ništetnosti gore navedene odredbe zbog izostanka kondemnatornog zahtjeva za vraćanje stečenoga po osnovi (toga) ništetnog pravnog posla ističe se da je zahtjev za utvrđenje ništetnim prethodno pitanje za ostvarenje zahtjeva za vraćanje stečenoga (bez osnove) na temelju toga pravnog posla ili pak drugih zahtjeva kao posljedice ništetnosti pravnog posla. Pravni interes za takav deklaratorni zahtjev ne isključuje sama činjenica što, pored deklaratornog, nije postavljen i kondemnatorni zahtjev. Osim toga čl. 328. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22. i 155/23. - dalje: ZOO) propisano je neograničeno isticanje ništetnosti, odnosno da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, dok je čl. 327. st. 1. ZOO propisano da se na ništetnost može pozvati svaka zainteresirana stranka, što znači da pravo na isticanje ništetnosti nije uvjetovano podnošenjem kondemnatornog zahtjeva, pa su neosnovani navodi tuženika da je tužbu u tom dijelu trebalo odbaciti.

7. U postupku nespornim proizlazi kako je tužitelj s tuženikom sklopio Ugovor o kreditu br. 016-405/2005 dana 08.03.2005. godine sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini na iznos od 101.200,00 CHF. Člankom 2. Ugovora o kreditu tuženik je odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju stambeni kredit u iznosu od 101.200,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za devize tuženika na dan korištenja kredita. Tužitelj se obavezao isti iznos kredita, uz valutnu klauzulu, s pripadajućim kamatama vratiti u vrijeme i na način utvrđen istim Ugovorom. Ugovorne strane ugovorile su sukladno čl. 3. navedenog ugovora kako se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima u iznosu od 667,32 CHF, u kunsjoj protuvrijednosti obračunatim po srednjem tečaju tuženika za CHF na dan plaćanja. U trenutku isplate (29.03.2005.g.) kredita tečaj CHF po srednjem tečaju HNB-a u odnosu na Kunu iznosio je 4,79234 Kn za 1 CHF. Tuženik je člankom 5. stavkom 1. Ugovora o kreditu odredio naknadu za obradu kreditnog zahtjeva- 1,25 % od iznosa kredita, a koju je tuženik odbio tužitelju jednostrano od iznosa kredita.

8. Tužitelj je u svom iskazu naveo kako je zaključio sporan ugovor o kreditu iz razloga što su mu sredstva bila potrebna za kupovinu stana odn. za rješavanje stambenog pitanja i u kojem stanu i danas žive supruga i kćer. U vrijeme zaključenja tog ugovora nije bio vlasnik obrta, niti društva niti je na adresi stana bila registrirano sjedište obrta ili društva. Taj kredit su mogli realizirati u Addiko banci, znali su da postoje krediti u eurima, no ponuđen mu je samo kredit vezan za CHF i vjerovali su banci. Vezano za naknadu za obradu kredita, pitao je službenicu banke zašto baš taj postotak, na što mu nisu znali objasniti zašto je to tako, odn. koje bi točno troškove pokrivala ta naknada i koji su parametri za određivanje iste. No rečeno mu je da ako to ne plati, odn. ako na to ne pristane da mu neće biti odobren

kredit. Nije mogao utjecati na sadržaj bilo koje odredbe ugovora o kreditu pa tako niti odredbe ugovora vezane za troškove obrade kredita.

9. Tužitelj na kojem je teret dokaza u smislu odredbe članka 4. Zakona o zaštiti potrošača (NN 19/2022, dalje: ZKP) koji izričito propisuje, da je potrošač fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti je dokazao svoje svojstvo potrošača te činjenicu kako se sredstvima kredita koristio isključivo za potrošačke svrhe za kupnju stana radi rješavanja stambenog pitanja zaključen izvan trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti tužitelja.

10. Nadalje, prigovor zastare je ocijenjen kao neosnovan jer se protivno navodima iz odgovora na tužbu ne radi o restitucijskom zahtjevu prema kojem bi zastarni rok za predmetno potraživanje počinjao teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost, što je u skladu s pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020. poslovni broj: Su-IV-47/2020-2, prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, dalje: ZO/05) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. U konkretnom slučaju tužitelj tužbenim zahtjevom traži da se utvrdi ništetnom odredba ugovora, a za koji zahtjev nije nastupila zastara.

11. Na temelju uvida u Ugovor koji prileži spisu, utvrđeno je da se radi o standardiziranom (tipskom) ugovoru. Odredbom čl. 295. ZO propisano je da su opći uvjeti ugovora ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru. Također, odredbom čl. 96. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 79/07, 125/07, 79/09 i 89/09, dalje: ZKP) propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Ako se pojedinačno pregovaralo o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi, a cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da je riječ o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca, to neće utjecati na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima. Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Primjerice su navedene ugovorne odredbe koje bi se, uz ispunjenje prethodno navedenih pretpostavki, mogle smatrati nepoštenima pa tako i odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja karakteristike proizvoda ili usluge koji su predmet ugovora, bez valjanog razloga. Kao posljedica nepoštenosti pojedine ugovorne odredbe čl. 102. ZKP propisana je ništetnost, a na što je sud dužan paziti po službenoj dužnosti.

12. Odredbom čl. 59. ZKP propisano je i da obavijest o financijskoj usluzi koja je predmet ugovora sadrži, među ostalim, opis osnovnih obilježja financijske usluge, ukupnu cijenu koju je potrošač dužan platiti za tu uslugu, uključujući sve poreze, pristojbe, naknade i ostale troškove, odnosno, kad točan iznos ukupne cijene nije moguće utvrditi, elemente za izračun ukupne cijene koji omogućavaju potrošaču da sam utvrdi cijenu.

13. Stoga, navod tuženika kojim tvrdi da je odredba Ugovora o kreditu, jasna, iako uočljiva i razumljiva, neosnovan je, s obzirom da temeljem iste nije moguće utvrditi troškove naknade obrade kreditnog zahtjeva, kao i visinu istih, a tuženik nije objasnio tužitelju na što se odnose troškovi naknade kako proizlazi i iz iskaza tužitelja te stranke o istoj odredbi nisu pojedinačno pregovarale, što je protivno odredbama čl. 95. i 96. Zakona o zaštiti potrošača. Kako to ispravno navodi tužitelj iz Ugovora, otplatnog plana ili bilo kojeg drugog dokumenta tuženika nije vidljivo na što se točno odnose ovi troškovi (koje je tužitelj snosio u cijelosti), pa je nejasno koje posebne troškove je tuženik mogao imati kod zaključenja ovog konkretnog kredita. Dostavljenom Odlukom o naknadama za usluge Kreditora tuženik ne dokazuje navode da su službenici tuženika komunicirali s tužiteljem vezano za plaćanje naknade za obradu kredita.

14. Odredbom čl. 269. ZOO propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju, time da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno, odrediva. Odredbom čl. 270. st. 1. ZOO propisano je da kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, ugovor je ništetan. Odredbom čl. 272. ZOO činidba je odrediva ako ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi. Ako ta treća osoba neće ili ne može odrediti činidbu, ugovor je ništetan.

15. U vezi ništetnosti odredbe o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita ukazuje se na shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke broj Rev- 673/2023-2 od 13. veljače 2024. koje glasi: „Sud ocjenu o tome da je odredba potrošačkog ugovora, kojom se ugovara naknada za obradu kredita, uzrokovala suprotno načelu savjesnosti i poštenja znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (test nepoštenosti), u smislu odredbe čl. 81. st. 1. ZZP-a, ne može temeljiti isključivo na tome da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i da trgovac (tuženik) nije dokazao stvarne troškove koje je imao prilikom obrade kredita, već je sud prilikom provođenja testa nepoštenosti, dužan uzeti u obzir je li odredba jasna i lako razumljiva te lako uočljiva (zahtjev transparentnosti) te druge okolnosti, kao što su narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, te okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovore odredbe, sve u smislu odredbe čl. 81. st. 1. ZZP-a u vezi odredbi čl. 83. i 85. ZZP-a“.

16. U konkretnom slučaju navedena odredba je ništetna, jer se kao što je navedeno o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ista je, iako jasna i uočljiva, bila unaprijed formulirana od strane banke i tužitelj kao potrošač na nju i visinu naknade nije mogao utjecati, štoviše ista mu je nametnuta kao obveza, bez znanja na što se konkretno odnosi. Pri tome tuženik nije dokazao ni opravdanost ugovorene visine naknade koju je tuženik naplatio u trenutku isplate kredita. Sama činjenica da je naknada za obradu kreditnog zahtjeva određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, što govori u prilog tome da tako ugovorenom naknadom za obradu kreditnog zahtjeva nisu „pokriveni“ stvarni troškovi koje je prednik tuženika imao pri obradi svakog pojedinog kreditnog zahtjeva, jer bi u tom slučaju naknada bila ugovorena u nominalnom iznosu. Tuženik ujedno u ovom postupku nije dokazao koja usluga ili troškovi su podmireni iz te naknade, a koji bi bili u izravnoj vezi s Ugovorom o kreditu, odnosno da bi istom bili podmireni bankarski troškovi koji bi bili u svezi s . Ta je odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja te da tužitelju nije objašnjena relacija odnosa između iznosa naknade te zauzvat pruženih usluga.

17. Odredbom čl. 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra nepoštenom ako je u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzročila znatniju neravnotežu u

pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora, a prema odredbi čl. 5. Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo. Pri tome valja reći da se okolnost uzrokuje li sporna ugovorna odredba značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ocjenjuje ne samo kvantitativnom ocjenom odnosa iznosa kredita i iznosa ugovorene naknade za obradu kredita, već i ocjenom bi li neprihvaćanjem te odredbe od strane potrošača, on bio ograničen u ostvarivanju svog prava. Imajući u vidu da se radi o tipskom ugovoru, može se zaključiti da tuženik nije postupao u dobroj vjeri i da tužitelj kao potrošač nije imao objektivne mogućnosti ni za pregovaranje oko sporne odredbe o naknadi za obradu kredita niti oko njenog ne/prihvaćanja, što je sve prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (neovisno o visini iznosa naknade). Također, tužitelj u smislu odredbe čl. 3. ZZP kao potrošač, odnosno, fizička osoba koja je navedeni Ugovor o kreditu sklopila u svrhu koja nije namijenjena njegovom zanimanju niti njezinoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, nema pravna znanja koja su potrebna da bi joj takva odredba bila jasna i lako razumljiva i to sve za razliku od tuženika, koji je sklapanju predmetnog Ugovora o kreditu, pristupio u okviru svoje djelatnosti.

18. Zahtjev transparentnosti koji je sadržan u odredbi čl. 85. ZZP (prema kojoj, ako na temelju zakona ili sporazuma stranaka, ugovor mora biti u pisanom obliku, njegove odredbe moraju biti napisane jasno i lako razumljivo te moraju biti lako uočljive), podrazumijeva da su odredbe jasne, razumljive i lako uočljive, ali i da potrošač iz njih može na temelju točnih i razumljivih kriterija procijeniti sve ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze za njega., to ne zahtjeva nužno u Ugovoru o kreditu specificirano navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetni iznos naknade za obradu kredita, međutim kod provođenja testa poštenosti mora se preispitati tiče li se navodna nepoštenost sporne odredbe, među ostalim, odnosa između iznosa naknade te zauzvrat pruženih usluga. Iz prethodnih utvrđenja ne proizlazi da je tužitelj bio informiran o obvezi plaćanja predmetne naknade jednako kako nije bio informiran o razlozima koji opravdavaju plaćanje te naknade (koje usluge i koji troškovi tu ulaze i u kojoj visini svaki od njih) te o njenoj krajnjoj svrsi.

19. Obzirom na sve navedeno, odlučeno je kao u izreci presude.

20. U odnosu na odluku o naknadi troškova parničnog postupka temeljem odredbe iz članka 154. stavka 1. ZPP-a, a s obzirom na uspjeh tužitelja u sporu u cijelosti, tužitelju je kao osnovan dosuđen trošak sastava tužbe u iznosu od 200,00 Eur te podneska od 10.09.2025. u iznosu od po 200,00 Eur (Tbr. 7/1 i Tbr 8/1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika - Narodne novine, 138/23 dalje: Tarifa), te trošak zastupanja na ročištima 15.01.2026. i 17.04.2026. u iznosu od po 200,00 Eur sukladno Tbr 9/1 Tarife te trošak pristupa na ročište za objavu presude u iznosu od 100,00 Eur što uvećano za PDV 25% te trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 26,55 Eur te presudu u iznosu od 53,10 Eur iznosi ukupno 1.204,65 Eur. Na tako određen trošak tužitelju su dosuđene zatezne kamate tekuće od dana donošenja ove presude do isplate sukladno odredbi članka 151. stavka 3. ZPP-a. Tužitelju nije priznat kao osnovan zatražen trošak prijevoza Zagreb-Sesvete-Zagreb 3x u iznosu od ukupno 24,00 Eur s osnove delegacije jer prema odredbi članka 11. stavka 4. Zakona o sudovima („Narodne novine“ broj 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22 i 60/22; dalje ZS) u slučaju delegacije sudskog spisa punomoćnicima stranaka pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza i pravo na naknadu troškova izbjivanja iz pisarnice za vrijeme putovanja određenih Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ako putovanje do drugog suda i natrag do mjesta ureda traje duže od 3 sata, a što konkretno nije slučaj s obzirom na udaljenost Općinskog suda u Sesvetama u odnosu na pisarnicu punomoćnika tužitelja u Zagrebu.

21. Rješenjem suda na pripremnom ročištu primjenom odredbe čl. 40. st. 3. ZPP-a utvrđena je vrijednost predmeta spora kao što ju je i tužitelj naznačio u tužbi. Naime, u konkretnom slučaju je tužitelj postavio samo deklaratoran zahtjev na utvrđenje ništetnosti. Odredbom čl. 40. st. 2. ZPP-a propisano je da kad se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, mjerodavna je vrijednost predmeta spora koju je tužitelj u tužbi naznačio, a slijedom čega je i vps određen u navedenom iznosu.

U Sesvetama 21. svibnja 2026.

Sudac
Iva Raos

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu županijskom sudu u roku 15 dana od dana ročišta za objavu presude (za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje) odnosno u roku od 15 dana po primitku presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), a podnosi se putem ovog suda u dva istovjetna primjerka.

DNA:

- pun tužitelja
- pun tuženika

Broj zapisa: **9-30888-5597b**

Kontrolni broj: **00c08-310ac-827a5**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Sesvetama** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.